

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВництва і АРХІТЕКТУРИ

Кафедра Будівельних технологій

Доктор філософії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан будівельного факультету

/ Г. М. Іванченко /

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Методологія наукових досліджень в технології та організації будівництва"
(назва навчальної дисципліни)

шифр	назва спеціальності
192	<u>Будівництво та цивільна інженерія</u>
	назва спеціалізації
	<u>технологія та організація промислового та цивільного будівництва</u>

Розробник(и):

Осипов О. Ф., д-р техн. наук, професор

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри будівельних технологій

протокол № 10 від « 16 » 05 2024 року

Завідувач кафедри

(Тонкачеєв Г. М.).

(прізвище та ініціали)

Схвалено гарантом освітньої програми: Промислове і цивільне будівництво

Гарант науково-освітньої програми Тугай О. А..

« » 2024 р.

(прізвище та ініціали)

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності 192 БЦ
протокол № 14 від « 02 » 07 2024 року

ВИТЯГ З НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ 2024-2025 рр.

Дієвий	Назва спеціальності	Кредити за семестри	Форма навчання:	Денна/вечірня				Форма котропорту	Семестр	Відмінка про погодження	
				Обсяг годин		Кількість індивідуальних робіт					
				аудиторних	у тому числі	ПЗ	КП	РГР	КНР		
192	Будівництво та цивільна інженерія	5	150	50	50			1	3	3	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – надати майбутнім вченим спеціальні знання щодо методології наукових досліджень у технології та організації промислового та цивільного будівництва та надати уяву про організацію процесу наукових досліджень за обраним напрямком.

Завдання дисципліни – підготовка майбутніх науковців до самостійної висококваліфікованої науково-технічної роботи, що полягає у плануванні наукових досліджень, їхнього проведення, інтерпретації та оцінки достовірності отриманих результатів.

Майбутній науковець повинен знати:

- основи загальної технології та організації виробництва;
- загальні структурні елементи методології наукових досліджень у сфері технології та організації будівництва;
- теоретичні та експериментальні методи дослідження в технології та організації будівництва, галузі застосування та обмеження;
- методики обробки результатів досліджень.

уміти:

- планувати теоретичні та експериментальні дослідження, будувати технологічні та організаційно-технологічні та економіко-математичні моделі;
- підготувати і провести експеримент;
- вимірювати основні технологічні та організаційні характеристики і параметри;
- користуватись сучасними методиками та технічними засобами експерименту, вимірювальним обладнанням і апаратурою;
- аналізувати та узагальнювати результати експериментів та оцінювати їхню достовірність.

Компетентності аспірантів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни

Професійні компетентності (ПР)	<p>ПР06. Уміти та бути здатним застосовувати системний аналіз, синтез і абстрактне мислення для здійснення успішної науково-технічної, інженерної та підприємницької діяльності на основі мовних і машинних комунікацій, фундаментальних і прикладних законів, самоорганізації та самодисципліни.</p> <p>ПР08. Уміти та бути здатним самостійно ставити і виконувати конкретні сучасні і перспективні науково-технічні завдання (задачі) різного ступеня складності на основі сучасних методів наукових досліджень.</p> <p>ПР10. Уміти та бути здатним самостійно ставити та розв'язувати відповідні організаційно-управлінські завдання на основі дотримання законодавчої бази, принципів добroчесності та відповідальності за успішний кінцевий особистий та командний результат на основі сучасної теорії і практики організації та управління функціонуванням науково-професійних видів діяльності.</p> <p>ПР11. Володіти науково-методичними знаннями в галузі будівництва та цивільної інженерії; володіння навичками формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування.</p> <p>ПР13. Володіти знаннями та уміннями із наукової та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань в галузі наукових досліджень.</p> <p>ПР14. Володіти навичками аналізувати результати наукових досліджень, власні припущення і зроблені іншими припущення, які вважаються доведеними.</p> <p>ПР21. Знання та розуміння теоретико-методичні основи проектування технологічних процесів і організації будівельного виробництва з застосуванням сучасного інформаційного забезпечення.</p>
---------------------------------------	---

Спеціальні компетентності	<p>СК1: здатність самостійно формулювати об'єкт і предмет дослідження у сфері технології та організація промислового та цивільного будівництва, встановлювати умови і обмеження при яких вони мають теоретичну та прикладну значущість;</p> <p>СК2: здатність самостійно формулювати науково-прикладні протиріччя, формулювати робочі гіпотези та ідеї, що їх вирішують;</p> <p>СК3: здатність до побудови загальної структури і методики дослідження при вирішенні науково-прикладних задач у сфері технології та організація промислового та цивільного будівництва.</p>
----------------------------------	---

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні і прикладні дослідження

Тема 1. Вступ до основ загальної технології і організації будівельного виробництва

Сутність, основні уяви та припущення. Вихідна емпірична основа – як безліч зафікованих фактів; теоретична основа – сукупність первинних припущень, понять, аксіом, що описують ідеалізовані об'єкти теорії; логіка теорії – безліч допустимих правил і доказів; сукупність тверджень, які формують основний масив теоретичного знання. Загальна модель та основні складові організації будівельного виробництва.

Тема 2. Загальні поняття про фундаментальні і прикладні дослідження.

Фундаментальні і прикладні знання, зміст та рівень наукових досліджень. Загальна методологія науки. Закони природи, явища і закономірності. Моделі і основні етапи наукових досліджень.

Тема 3. Поняття про методи наукових досліджень.

Інформаційна і нормативно-правова основа досліджень

Абстрагування як основний метод дослідження. Поняття про системний, комплексний, історичний, статистичний, параметричний, абстрактно-аналітичний і технологічний підходи. Загально-наукові і спеціальні методи дослідження: системний аналіз та узагальнення; системно-структурний і функціональний аналіз, групові відносини теорії множин; евристичні методи дослідження; статистичний і кореляційний аналіз; дисперсійний та факторний аналіз; систематизація, узагальнення і розпізнання образів (типологія); організаційно-технологічне та економіко-математичне моделювання; методи оптимізації та прийняття рішень; експериментальні дослідження та ін.. Поняття про інформаційну базу та нормативно-правову основу наукових досліджень.

Змістовий модуль 2. Методологія наукових прикладних досліджень в технології та організації промислового та цивільного будівництва

Тема 4. Загальні структурні елементи методології наукових досліджень

у сфері технології та організації будівництва

Місце будівельних наук у загальної системі прикладних досліджень. Загальна мета, методологічні принципи та методика наукових прикладних досліджень у сфері технології та організації будівництва. Основні загально-наукові і спеціальні методи дослідження, їх класифікація за призначенням, ціллю та характером генерації нової інформації. Загальна процедурна модель наукових досліджень у сфері технології та організації будівництва.

Тема 5. Основні елементи наукового дослідження у сфері технології та організації промислового та цивільного будівництва

Підстави, вихідні дані і актуальність напрямку дослідження. Постановка проблемного питання та обґрунтування його значущості. Поняття про наукове протиріччя; робоча та наукова гіпотеза. Об'єкт і предмет дослідження. Наукова новизна, практична значимість та практична цінність отриманих результатів дослідження. Поняття про обґрунтованість та дослідження та засоби їхнього підтвердження.

Поняття про формулу спеціальності – технологія та організація промислового та цивільного будівництва.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин					
		Денна, вечірня форма					
		усього	у тому числі				
			л	п	лаб	IPK	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	
Змістовий модуль 1. Теоретичні і прикладні дослідження							
Тема 1.	30	-	10	-	-	20	
Тема 2.	30	-	10	-	-	20	
Тема 3.	30	-	10	-	-	20	
Разом за зміст. модулем 1	90	-	30	-	-	60	
Змістовий модуль 2. Методологія наукових прикладних досліджень в технології та організації промислового та цивільного будівництва							
Тема 4.	30	-	10	-	-	20	
Тема 5.	30	-	10	-	-	20	
Разом за зміст. модулем 2	60	-	20	-	-	40	
Усього годин	150			50			100

5. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема теоретичного курсу	Зміст заняття	Кількість годин
1	2	3	4
1	1-3	Побудова ідеальної моделі об'єкту дослідження. Основні етапи та складові процедурні елементи процесу побудови ідеальної моделі. Вибір інформаційної бази	8
2	2-3	Характеристика основних методів наукових досліджень: системний аналіз та узагальнення, системно-структурний і функціональний аналіз, евристичні методи дослідження, статистичний і кореляційний аналіз тощо	6
3	3	Статистичний і кореляційний аналіз, дисперсійний та факторний аналіз	6
4	3	Організаційно-технологічне та економіко-математичне моделювання; методи оптимізації та прийняття рішень	6
5	4	Загальна мета, методологічні принципи та методика наукових прикладних досліджень у сфері технології та організації будівництва. Основні загально-наукові і спеціальні методи дослідження	6
6	3-5	Підстави, вихідні дані і актуальність напрямку дослідження. Постановка проблемного питання та обґрунтування його значущості.	6
7	5	Об'єкт і предмет дослідження. Наукова новизна, практична значимість та практична цінність отриманих результатів дослідження.	6
8	5	Формула спеціальності – технологія та організація промислового та цивільного будівництва.	6
		Разом:	50

6. ЗМІСТ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ПІД КОНТРОЛЕМ ВИКЛАДАЧА

№ п/п	Тема	Зміст занять	Кількість годин	
			денна	заочна
1	2	3 не передбачено		

7. САМОСТІЙНА РОБОТА АСПІРАНТІВ

№ п/п	Тема	Зміст	Кількість годин	
			4	
1	Тема № 1	Сутність, основні уяви та припущення в сфері технології та організації будівництва. Загальна модель та основні складові організації будівельного виробництва	20	
2	Тема № 2	Фундаментальні і прикладні знання, зміст та рівень наукових досліджень. Загальна методологія науки. Закони природи, явища і закономірності. Моделі і основні етапи наукових досліджень.	20	
3	Тема № 3	Абстрагування як основний метод дослідження. Поняття про системний, комплексний, історичний, статистичний, параметричний, абстрактно-аналітичний і технологічний підходи. Загально-наукові і спеціальні методи дослідження	20	
4	Тема № 4	Загальна мета, методологічні принципи та методика наукових прикладних досліджень у сфері технології та організації будівництва. Основні загально-наукові і спеціальні методи дослідження, їх класифікація за призначенням, ціллю та характером генерації нової інформації. Загальна процедурна модель наукових досліджень у сфері технології та організації будівництва.	20	
5	Тема № 5	Наукове протиріччя; робоча та наукова гіпотеза. Об'єкт і предмет дослідження. Наукова новизна, практична значимість та практична цінність отриманих результатів дослідження. Обґрунтованість та достовірність результатів дослідження та засоби їхнього підтвердження.	20	
Разом:				100

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

№ п/п	Тема	Зміст занять	Кількість годин	
			-	-
1	Контрольна робота	Визначення показників надійності будівельного потоку. Оцінка впливу факторів, що аналізуються, на параметри будівельного потоку.	-	-
Разом:				-

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекційні і практичні навчання проходять за розкладом у аудиторному фонді університету викладачами кафедри БТ КНУБА.

Під час читання лекцій та проведення практичних занять використовуються словесний, інформаційно-ілюстративний, наочний, проблемний та пошуковий методи навчання із застосуванням індивідуальної та самостійної роботи аспірантів.

По закінченню курсу аспірант зобов'язаний виконати контрольну і отримати залік.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ АСПІРАНТІВ

Політика оцінювання

• Політика щодо академічної добросердечності: Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Надавати для оцінювання лише результати власної роботи. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших аспірантів.

• Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, практика за цевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

• Політика щодо розвитку автономних навичок. Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички аспірантів, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюються окремо).

Політика щодо відвідування

Аспірант, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету (відділу докторантурі і аспірантури) документ, який засвідчує ці причини.

Аспірант, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку, а також виконати індивідуальне завдання, якщо його виконання було передбачене планом заняття.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Контрольні заходи передбачають проведення поточного, модульного та семестрового (за необхідності) контролю.

Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовленості аспіранта до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- 1) активність і результативність роботи аспіранта протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- 2) опитування на заняттях, тестування.

Самостійна робота аспіранта контролюється протягом усього семестру.

При оцінюванні самостійної роботи увагу приділяють також їх якості і самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

залик

Поточне оцінювання		Підсумковий тест (залик)	Сума
Змістовий модуль № 1	Змістовий модуль № 2		
~30	~40	~30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D	задовільно	
60-63	E	незадовільно з можливістю повторного складання	
35-59	FX	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Мишин А. В. Наукові дослідження в галузі технології будівельного виробництва. Конспект лекцій / А. В. Мишин. – К. : КНУБА, 2000. – 16 с.
2. Осипов А. Ф. Адаптивные динамически трансформирующиеся технологические системы. Методология проектирования организационно-технологических решений реконструкции зданий: монография. 2-е изд. доп. и исп. – К. : ФОП Ямчинський О. В., 2022. – 393 с. ил.
3. Осипов А. Ф. Определение показателей надежности строительного потока: [методические указания к расчетно-графической работе по курсу «Дисциплины целевой подготовки». Раздел «Численные методы». Часть 1] / А. Ф. Осипов, О. В. Каравеев. – К. : КИСИ, 1995. – 9 с.
4. Осипов А. Ф. Оценка влияния анализируемых факторов на параметры строительного потока: [методические указания к расчетно-графической работе по курсу «Дисциплины целевой подготовки». Раздел «Численные методы». Часть 2] / А. Ф. Осипов, О. В. Каравеев. – К. : КИСИ, 1995. – 8 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Технологія будівельного виробництва. Підручник для студентів будівельних спеціальностей вищих навчальних закладів / За ред.. В. К. Черненко, М. Г. Ярмоленко. – К.: Вища шк., 2002.– 430 с.
2. Технологія монтажу будівельних конструкцій / [В. К. Черненко, О. Ф. Осипов, Г. М. Тонкачеєв та інш.]; під ред. В. К. Черненко. [2-е вид.]. – К.: Горобець, 2011. – 371 с.
3. Тонкачеев Г. Н. Функционально-модульная система формирования комплексов строительной оснастки: монография. – К. : ЧП «Блудчий М. И.», 2012. – 158 с.
4. Осипов О. Ф. Технологія влаштування буронабивних паль на складному рельєфі [Текст] / О. Ф. Осипов, Є. В. Літнарович // Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин: збірник наукових праць. – Вип. № 39 у двох частинах. Частина 2. Технічний. – К.: КНУБА, 2019 – С. 116 – 123.
5. Осипов, О., Литнарович, Є., Осипов, С., & Осипова, А. (2021). Методи зведення фундаментів на складному рельєфі. Містобудування та територіальне планування, (78), 414–425.

Допоміжна

1. Семенюк Е. П. Філософія сучасної науки і техніки / Е. П. Семенюк, В. П. Мельник. - Львів: Світ, 2006. – 152 с.
2. Теличенко В. И. Технология строительных процессов: В 2 ч.: учеб. для строит. вузов / В. И. Теличенко, О. М. Терентьев, А. А. Лапидус. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М. : Высш. шк., 2005. – 784 с.
3. Технология строительного производства: Справочник Под ред. С.Я. Луцкого, С.С. Атаева,- М.: Высш. шк., 1991,- 384 с.
4. Гусаков А. А. Системотехника в строительстве / А. А. Гусаков. – М. : Стройиздат, 1993. – 368 с.
5. Завадская Э. К. Системотехническая оценка технологических решений строительного производства / Э. К. Завадская. – Л. : Стройиздат, 1991. – 256 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://org.knuba.edu.ua/> - Київський національний університет будівництва і архітектури.
2. <http://www.dnabb.org/> - Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека ім.. В.Г. Заболотного
3. <http://www.nbuu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. Вернадського
4. <http://www.library.gov.ua> – Державна науково-технічна бібліотека України